

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Львівського державного
університету внутрішніх справ
полковник поліції

Роман БЛАГУТА

29.05 2023

ПРОГРАМА
співбесіди з основ правознавства

Львів
2023

ЗМІСТ

1. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА.....	3
2. ЗМІСТОВА ЧАСТИНА.....	5
Перелік рекомендованої літератури.....	9
3. ПИТАННЯ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	12

1. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Програма співбесіди з основ правознавства містить інформацію про зміст та обсяг навчального матеріалу, теоретичних знань, які необхідні для якісного складання вступного випробування. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи правознавства» є формування загальних знань про державно-правові явища, особливі властивості держави, права а також структуру правової системи України і усвідомлення значень загальнотеоретичних знань для подальшої практичної діяльності.

Співбесіда повинна мати характер індивідуальної бесіди з кожним вступником із фіксуванням заданих питань і правильності отриманих відповідей. Під час проведення співбесіди вступникам забороняється використовувати підручники, засоби технічної інформації, мобільні телефони, навчальні посібники та інші матеріали, що не передбачені рішенням приймальної комісії.

На співбесіду з одним вступником відводиться 15 хвилин. Опитування одного вступника проводиться окремо. Під час співбесіди вступник обирає білет шляхом випадкової вибірки.

Співбесіда проводиться з трьох теоретичних питань, що містяться у обраному вступником білеті. Члени комісії відмічають правильність відповіді вступника та оцінюють відповідь вступника згідно критеріїв оцінок відповіді вступника на співбесіді. Кожне з цих питань містить питання з окремих розділів цієї програми. Загальна оцінка співбесіди виставляється при наявності позитивної оцінки з усіх питань білету.

Критерії оцінювання знань вступників

Співбесіда передбачає оцінювання знань, умінь та навичок за наступною системою. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 40 балів. Базовий показник становить 80 балів. Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник складає 200 балів.

Вступник за кожне питання може отримати:

31-40 балів – вступник володіє нормативно-правою базою з окресленого питання та вміє його аналізувати (вміє правильно проаналізувати та обґрунтувати відповідь на ситуаційне завдання). Вступник вміє обґрунтовано та грамотно відстоювати власну точку зору щодо дискусійних питань; самостійно узагальнити і повно викласти відповідь.

21-30 балів – вступник не допускає суттєвих неточностей при відповіді, тобто вибирає не найкращу відповідь або відповідь є неточною чи неповною (відповідь на ситуаційне завдання є частково правильною або неповною). Вступник володіє основними нормативно-правими актами з окресленого питання та вміє їх аналізувати. Проте для визначення дійсного ступеня знань вступника члени комісії змушені задавати додаткові запитання і уточнювати окремі відповіді.

11-20 балів – вступник під час відповіді на питання припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у відповіді на питання, проявляє невпевненість. Вступник знає перелік основних нормативно-правих актів з окресленого питання, проте не вміє їх проаналізувати.

Для визначення дійсного ступеня знань вступника члени комісії змушені задавати додаткові запитання і уточнювати окремі відповіді.

0-10 балів – під час відповіді на питання вступник допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень та понять, з великими труднощами використовує теоретичні відомості під час відповіді на поставлене питання. Вступник не знає переліку основних нормативно-правих актів з окресленого питання та не вміє їх проаналізувати. Відповіді вступника на додаткові та уточнюючі запитання члена комісії є неправильні або неповні.

При оцінюванні вступника комісія враховує відтворення ключових ідей за темою запитань; чітку аргументацію під час дискусії; висловлення власної позиції до питань.

2. ЗМІСТОВА ЧАСТИНА

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ, ВИНИКНЕННЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВИ

Теорії походження держави. Особливості формування політичної організації суспільства у різних народів.

Поняття й ознаки держави. Форма держави. Державне правління. Характеристика видів форм держави.

Функції держави. Механізм та апарат держави. Принципи державного апарату України. Система органів державної влади України. Орган держави. Класифікація органів держави.

Політична система суспільства.

Поняття та ознаки громадянського суспільства; правової, соціальної та демократичної держави.

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ПРАВО, ЙОГО ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА

Походження, соціальна сутність та причин виникнення права.

Поняття, ознаки, функції та принципи права.

Норми права: поняття, структура, види. Класифікація та характеристика форм (джерел) права.

Правотворчість та законодавчий процес.

Поняття реалізації правових норм, їх види та характеристика.

Система права та система законодавства. Правові відносини. Правосвідомість та правова культура.

Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.

ТЕМА 3. ПРАВА, СВОБОДИ ТА ОBOB'ЯЗКИ ЛЮДИНИ. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ГРОМАДЯНИНА ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ. РІВНІСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ СВОЇХ ПРАВ

Категорії «людина», «особа», «громадянин». Поняття правового статусу. Співвідношення правового статусу особи і громадянина. Історія формування прав і свобод людини.

Основні підходи до правового статусу людини і громадянина. Сучасне вчення про свободу. Покоління прав людини.

Основні права за характером потреб людини. Основні права дитини. Основні права нації, народу, людства.

Гарантії суб'єктивних прав: поняття, види. Забезпечення прав і свобод людини. Міжнародні механізми захисту прав людини. Практика Європейського

Суду з прав людини. Інтеграція України у європейську і світову співдружність держав. Імплементация міжнародно-правових принципів та норм щодо прав людини у державно-юридичну практику (зокрема України): поняття, механізм.

Основні обов'язки людини. Поняття та класифікація основних соціальних обов'язків людини. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.

Рівність та повноправність як соціальні категорії. Особливості та проблеми гендерної рівності.

ТЕМА 4. ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА

Поняття, предмет і методи конституційного права. Система конституційного права України. Конституційно-правові норми та відносини. Джерела конституційного права України. Конституційно-правова відповідальність.

Поняття, сутність, форма, структура, юридичні властивості та функції конституції.

Конституційний Суд України – орган конституційної юрисдикції в Україні. Поняття конституційного ладу. Система основних засад конституційного ладу України. Охорона конституційного ладу. Рада Національної безпеки і оборони України.

Поняття та сутність громадянства. Принципи громадянства України.

Поняття, зміст та принципи правового положення особи в державі. Людина, громадянин, іноземний громадянин, особа без громадянства, біженець – як конституційно-правові категорії.

Повноваження Президента України. Президент України як гарант державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Поняття та сутність парламенту. Функції та компетенція парламенту України. Повноваження народного депутата України.

Поняття та функції виконавчої влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Повноваження Кабінету Міністрів України.

Місцеве самоврядування як конституційно-правовий інститут. Поняття, система та основні принципи місцевого самоврядування України. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування.

ТЕМА 5. ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Поняття, предмет, структура та джерела адміністративного права. Загальне поняття управління. Державне управління як різновид соціального управління.

Форми державного управління. Вимоги до застосування форм державного управління. Правові і неправові форми державного управління.

Поняття адміністративно-правової норми. Структура адміністративно-правової норми. Класифікація адміністративно-правових норм за змістом.

Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади. Публічна служба: поняття та види. Вступ на державну службу. Державний службовець.

Поняття та значення правових актів державного управління. Нормативний акт: поняття, ознаки та вимоги.

Адміністративний договір як форма управлінської діяльності.

Адміністративне правопорушення: поняття та склад.

Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень.

Антикорупційне законодавство.

ТЕМА 6. ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття кримінального права. Система кримінального права. Загальна і Особлива частини кримінального права.

Кримінальне право і суміжні галузі права, зв'язок і відмінність між ними.

Поняття і значення принципів кримінального права.

Закон про кримінальну відповідальність (кримінальний закон) як джерело кримінального права.

Поняття і ознаки кримінального правопорушення, його відмінність від інших правопорушень. Класифікація кримінальних правопорушень, її критерії і кримінально-правове значення. Поняття злочинності і її показники.

Поняття кримінальної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Форми кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Початок і закінчення кримінальної відповідальності.

Підстава кримінальної відповідальності. Поняття, ознаки, значення і системи покарання. Класифікація покарань. Загальні засади призначення покарання, їх поняття і зміст. Поняття, правові наслідки і види звільнення від покарання.

ТЕМА 7. ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Цивільне право як галузь права України. Принципи цивільного права. Система цивільного права України.

Норми цивільного законодавства. Структура Цивільного кодексу України. Дія цивільного законодавства.

Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб. Поняття та ознаки юридичної особи. Правоздатність і дієздатність юридичних осіб. Установчі документи і порядок утворення реорганізації та ліквідації юридичної особи. Види юридичних осіб.

Поняття та види об'єктів цивільних прав. Поняття майна у цивільному праві. Рухоме і нерухоме майно. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.

Поняття і значення строків у цивільному праві. Позовна давність. Види строків позовної давності.

Особисті немайнові права фізичної особи та їх види. Захист особистих немайнових прав.

Поняття та зміст права власності. Набуття та припинення права власності. Система цивільно-правових засобів захисту права власності.

Поняття і система зобов'язань у цивільному праві. Поняття, значення, функції договорів в цивільному праві. Система цивільно-правових договорів. Умови виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди. Елементи зобов'язань з відшкодування шкоди. Принцип генерального делікту. Обставини, які звільняють від майнової відповідальності.

Поняття, значення та види спадкування. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Черговість спадкування. Прийняття спадщини.

ТЕМА 8. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНШИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА. СТРУКТУРА ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Правова система, система права та система законодавства України.

Трудове право як галузь права. Укладення трудового договору. Припинення та розірвання трудового договору. Правове регулювання робочого часу. Правове регулювання часу відпочинку. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна.

Загальна характеристика сімейного права як галузі права. Порядок і умови укладення шлюбу; припинення шлюбу та його недійсність. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Особисті права та обов'язки батьків і дітей. Форми влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

Поняття, предмет, система, джерела господарського, земельного права, екологічного права.

Загальний аналіз процесуальних галузей права. Цивільне процесуальне право. Кримінальне процесуальне право. Адміністративне процесуальне право.

Міжнародне приватне та міжнародне публічне право.

Перелік рекомендованої літератури

I. Нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18-22. Ст.144.
2. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 № 5464-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1983. Додаток до № 28. Ст. 573.
3. Загальна декларація прав людини: прийнята та проголошена Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3. Ст. 27.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-36. Ст. 446.
6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 №322-VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
8. Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
9. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
11. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88.
12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
13. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
14. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.
15. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
16. Про забезпечення рівних можливостей жінок та чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
17. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700–VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
18. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7.12.2017 № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.

19. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII . *Відомості Верховної Ради України*, 2017. № 35. Ст. 376.
20. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>
21. Про міжнародні договори: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
22. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
23. Про оплату праці: Закон України від 24.01.1995 № 108/95-ВР URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>.
24. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст.142.
25. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст.546.
26. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
27. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.
28. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. Ст. 545.
29. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. Ст.135.
30. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
31. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

II. Спеціальна література:

1. Адміністративне право: навчальний посібник / В.В.Баштанник, І.Д. Шумляєва. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 200 с.
2. Адміністративне право: навчальний посібник / З.Гонтар, М.Купчак, А.Харчук Львів: СПОЛОМ, 2019. 173с.
3. Балюк Г. І., Демський Е. Ф., Ковальський В. С. Правознавство: підручник. К.: Юрінком Інтер. 2019. 632 с.
4. Битяк Ю. П. Адміністративне право: підручник. Х.: Право. 2021. 392 с.
5. Білоусов Є. М., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право: підручник. Х.: Право, 2021. 408 с.
6. Екологічне право: підручник / за ред А.П. Гетьмана. Х.: Право, 2021. 552 с.
7. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підручник. К.: Кондор, 2018. 16 с.
8. Навроцький В.О. Наскрізнні кримінально-правові поняття: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер. 2023. 376 с.

9. Парасюк М.В., Парасюк В.М., Грабар Н.М. Цивільне право України (Особлива частина) (у схемах та таблицях): навчальний посібник. Львів: Растр-7, 2021. 467 с.
10. Поліщук М. С. Правознавство : навч. посіб. / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. Харків : Право, 2014. 106 с.
11. Сімейне право України: підручник / за ред. А. О. Дутко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
12. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України: навчальний посібник. К: Юрінком Інтер. 2022. 556 с.
13. Тетарчук І.В. Теорія держави та права: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2022. 302 с.
14. Тополевський Р.Б., Федіна Н.В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС. 2020. 268 с.
15. Трудове право України: навч. посіб. / Ю.В. Корнєєв. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 112 с.
16. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. (Загальна та Особлива частини): навчальний посібник. Х.: Право. 2023. 353 с.
17. Цивільне право України: підручник / за ред. Яновицької Г.Б., Кучера В.О. Львів: Новий світ-2000, 2014. Том 1. 444 с.
18. Цивільне право України: підручник / за ред. Яновицької Г.Б., Кучера В.О. Львів: Новий світ-2000, 2014. Том 2. 428 с.
19. Цивільний процес: навчальний посібник / за ред. В.А. Кройтора. Х.: ХНУВС, 2022. 336 с.

3. ПИТАННЯ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Основи правознавства:

1. Теорії походження держави.
2. Поняття й ознаки держави.
3. Характеристика видів форм держави.
4. Функції держави.
5. Механізм та апарат держави.
6. Система органів державної влади України.
7. Політична система суспільства.
8. Поняття та ознаки громадянського суспільства, правової, соціальної та демократичної держави.
9. Походження, соціальна сутність та причин виникнення права.
10. Поняття, ознаки, функції та принципи права.
11. Норми права: поняття, структура, види.
12. Класифікація та характеристика форм (джерел) права.
13. Правотворчість та законодавчий процес.
14. Поняття реалізації правових норм, їх види та характеристика.
15. Система права та система законодавства.
16. Поняття та склад правових відносин.
17. Правомірна поведінка. Правопорушення та юридична відповідальність.
18. Поняття правового статусу людини і громадянина.
19. Історія формування прав і свобод людини.
20. Сучасне вчення про свободу. Покоління прав людини.
21. Основні права за характером потреб людини. Основні права дитини. Основні права нації, народу, людства.
22. Гарантії суб'єктивних прав: поняття, види.
23. Міжнародні механізми захисту прав людини.
24. Основні обов'язки людини. Поняття та класифікація основних соціальних обов'язків людини.
25. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України; їх гарантії.
26. Особливості та проблеми гендерної рівності.
27. Поняття, предмет і методи конституційного права.
28. Система конституційного права України.
29. Конституційно-правові норми та відносини.
30. Джерела конституційного права України.
31. Конституційно-правова відповідальність.
32. Поняття, сутність, форма, структура, юридичні властивості та функції конституції. Види конституцій.
33. Поняття конституційного ладу. Система основних засад конституційного ладу України.

34. Поняття та сутність громадянства. Принципи громадянства України.
35. Поняття, зміст та принципи правового положення особи в державі.
36. Людина, громадянин, іноземний громадянин, особа без громадянства, біженець – як конституційно-правові категорії.
37. Повноваження Президента України.
38. Поняття та сутність парламенту. Компетенція парламенту України.
39. Повноваження уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
40. Повноваження народного депутата України.
41. Поняття та функції виконавчої влади.
42. Система органів виконавчої влади в Україні. Повноваження Кабінету Міністрів України.
43. Поняття, предмет, структура та джерела адміністративного права.
44. Вимоги до застосування форм державного управління. Правові і неправові форми державного управління.
45. Поняття адміністративно-правової норми. Структура адміністративно-правової норми.
46. Класифікація адміністративно-правових норм за змістом.
47. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.
48. Публічна служба: поняття та види.
49. Вступ на державну службу. Державний службовець.
50. Поняття та значення правових актів державного управління.
51. Нормативний акт: поняття, ознаки та вимоги.
52. Адміністративний договір як форма управлінської діяльності.
53. Адміністративне правопорушення: поняття та склад.
54. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень.
55. Антикорупційне законодавство.
56. Поняття кримінального права. Система кримінального права.
57. Загальна і Особлива частини кримінального права.
58. Поняття і значення принципів кримінального права.
59. Закон про кримінальну відповідальність (кримінальний закон) як джерело кримінального права.
60. Поняття і ознаки кримінального правопорушення, його відмінність від інших правопорушень.
61. Класифікація кримінальних правопорушень, її критерії і кримінально-правове значення.
62. Поняття злочинності і її показники.
63. Поняття кримінальної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності.
64. Форми кримінальної відповідальності.
65. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Початок і закінчення кримінальної відповідальності.

66. Підстава кримінальної відповідальності.
67. Поняття, ознаки, значення і системи покарання. Класифікація покарань.
68. Загальні засади призначення покарання, їх поняття і зміст.
69. Поняття, правові наслідки і види звільнення від покарання.
70. Цивільне право як галузь права України. Принципи цивільного права.
71. Система цивільного права України. Цивільне законодавство. Структура Цивільного кодексу України.
72. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб.
73. Поняття та ознаки юридичної особи.
74. Порядок утворення реорганізації та ліквідації юридичної особи. Види юридичних осіб.
75. Поняття та види об'єктів цивільних прав.
76. Поняття майна у цивільному праві. Рухоме і нерухоме майно.
77. Поняття і значення строків у цивільному праві. Позовна давність. Види строків позовної давності.
78. Особисті немайнові права фізичної особи та їх види. Захист особистих немайнових прав.
79. Поняття права власності. Набуття права власності.
80. Поняття права державної власності, права спільної власності.
81. Система цивільно-правових засобів захисту права власності.
82. Поняття і система зобов'язань у цивільному праві.
83. Поняття, значення, функції договорів в цивільному праві.
84. Система цивільно-правових договорів.
85. Умови виникнення зобов'язань з відшкодування шкоди. Елементи зобов'язань з відшкодування шкоди. Принцип генерального делікту. Обставини, які звільняють від майнової відповідальності.
86. Поняття, значення та види спадкування.
87. Спадкування за заповітом.
88. Спадкування за законом. Черговість спадкування.
89. Прийняття спадщини.
90. Поняття та структура правової системи, системи права та системи законодавства України.
91. Трудове право як галузь права.
92. Укладення, припинення та розірвання трудового договору.
93. Правове регулювання робочого часу, часу відпочинку, та оплати праці.
94. Поняття, предмет, джерела, система сімейного права України.
95. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей.
96. Поняття та ознаки шлюбу. Умови вступу в шлюб.
97. Припинення шлюбу. Недійсність шлюбу.
98. Поняття, предмет, система, джерела господарського права.
99. Поняття, предмет, система, джерела земельного права.

100. Поняття, предмет, система, джерела екологічного права.
101. Загальний аналіз процесуальних галузей права.
102. Міжнародне приватне та міжнародне публічне право.

**Голова фахової атестаційної комісії
з комплексного екзамену
підполковник поліції**

Віталій КУЧЕР